

VIJESTI

SPORT

SHOWBIZ

ZDRAVLJE & LJEPOTA

ŽIVOT & LJUDI

MAGAZIN

ZAGREB

GNK DINAMO

Zagreb

ZAGREB S POŽUTJELIH NASLOVNICA: Josephine Baker, "Crna Venera", zapalila Zagrepčane

📅 20. rujna 2025. 📌 josephine baker, zagreb, zagreb s požutjelih naslovnica

"Crna Venera", kraljica pariškog kabareta, pjevačica i plesačica, gostovala je 1929. godine u Zagrebu, a tadašnje su novine na široko i na dugačko raspredale o tom "sablasmom" događaju.

Piše: Branimir Fagač

Dana 12. veljače 1929. godine Zagreb je "prekrio" najdeblji snježni pokrivač u njegovoj devetstoljetnoj povijesti. Tijekom samo jedne noći napadao je u visini od oko 100 centimetara, a živa se u termometru, prema dostupnim podacima, spustila i do -30 Celzijevih stupnjeva.

"Zima stoljeća"

Od hladnoće su tada popucali tramvajski i telefonski vodovi, Sava se zaledila (led je po cijeloj širini bio debeo oko 20 centimetara), a diljem grada su na otvorenom postavljene peći s užarenim koksom kako bi se prolaznici i beskućnici mogli malo zagrijati. Zbog zime divlje su se životinje sa Zagrebačke gore i okolnih brda spustile prema gradu, a usred Ilice je ustrijeljen pravi vuk.

Ta "zima stoljeća", nevrijeme koje je te godine pogodilo Europu, pa tako i Zagreb, bila je uzrok smrti mnogih ljudi zbog hladnoće. Škole nisu radile, ljudi su izlazili samo po hranu i drva za ogrijev. Prvi vlak iz Zagreba za Dalmaciju je zbog visokog snijega i hladnoće krenuo tek 20. ožujka.

Iz njihovog kuta

Iz njihovog kuta

POLITIKA: Milivoj Pašiček – Država koja ne štiti vlastite simbole, teško može graditi nove

📅 18. studenoga 2025.

Silna ljutnja, bijes, ali i mnogo pitanja na koja znam i odgovore. Tko će odgovarati za sustavnu dugogodišnju državnu nebrigu

POLITIKA: Branko Vukšić – Ljudi koji proizvode crnilo ne nose crno, već siva odijela i kravate

📅 4. studenoga 2025.

POLITIKA: Milivoj Špika – Kako objasniti glupom da je glup?

📅 26. listopada 2025.

DRUŠTVO: Branko Vukšić – Domovina se ne voli mržnjom, a biti domoljub znači biti čovjek

📅 25. kolovoza 2025.

Anketa

Što mislite tko će postati novi nogometni prvak Hrvatske?

- Dinamo
- Hajduk
- Osijek
- Rijeka
- Nitko od predloženih

Zima stoljeća – Zagreb 1929.

No, kako, po riječima Hala Borlanda (1900. – 1978.), američkog novinara i publicista, “ni jedna zima ne traje vječno, a ni jedno proljeće ne preskače svoj red”, tako je i ona zagrebačka iz 1929. godine ipak popustila i ustupila mjesto sve toplijim i spokojnijim danima.

Snijeg je okopnio, dječji se smijeh opet mogao čuti u školama, Sava se odledila, tramvajski i telefonski vodovi opet su bili u funkciji, a vlakovi prometovali po ustaljenom redu vožnje.

Upravo je potonje prijevozno sredstvo pomalo i krivo za buduće događaje, koji će ozbiljno, do usijanja, uzburkati strasti u gradu, te nakratko “podići barikade” među muškom i ženskom populacijom Zagreba.

“Volimo Pepicu Bakericu!” – uzvikivali su Zagrepčani

Naime, u travnju 1929. godine na proputovanju Orient Expressom, koji je u spomenutoj “zimi stoljeća”, također, zapao u snijeg u Turskoj na pet dana (događaj inspirirao Agathu Christie za pisanje romana “Ubojstvo u Orijent Expressu”), glavni je grad posjetila Josephine Baker. Proslavljena crnoputa pjevačica, glumica i plesačica postala je tako prva afroamerička zvijezda koja je nastupila u Zagrebu.

Bila je toliko popularna da su njezini obožavatelji satima opsjedali Glavni kolodvor i hotel Esplanade. Razuzdana gomila pozdravljala ju je uz glasne ovacije, pa se tijekom svog dolaska morala probijati kroz masu koja ju je čekala i na samom ulazu u hotel. Obožavatelji su “pohrvatili” njezino ime i uzvikivali “Volimo Pepicu Bakericu”. Nekolicina puritanski orijentiranih zagrebačkih dama, koje su se bojale njezina erotski nabijenog stila nastupa i lokalni svećenici, zabrinuti za moral nacije zatražili su otkazivanje predstava, ali unatoč tome, građani Zagreba ipak su uživali u njezinom polugolom i senzualnom plesu.

Zagrebački dnevnik Večer marno je izvještavao o posjeti Josephine Baker Zagrebu

Stasom i glasom, a nadasve temperamentom s Josephine Baker, bili su očarani i najzibirljiviji ženoljupci njena doba. Picasso ju je portretirao u cijelom nizu slika, Jean Cocteau pratio ju je na svakom koraku, Jean Gabin na filmskom je setu s njom je provodio i više vremena nego je bilo potrebno, a Ernest Hemingway, najslavniji među njima, hodočastio je u barove u kojima je

Sexy svijet

FOTO: ZNA UZBURKATI MAŠTU – Lidija Bačić pokazala golo kupanje

📅 23. rujna 2025.

Lidija Bačić, jedna od najpoznatijih domaćih glazbenica, ponovno je izazvala veliku pažnju na društvenim mrežama – ovoga puta objavom iz

FOTO: STRADALA NAKON SEKS SKANDALA – Evo što sada radi nogometna sutkinja

📅 16. rujna 2025.

FOTO: “NAJ” ODBOJKAŠICA – Seksi Kayla Simmons ponovno u centru pažnje

📅 29. kolovoza 2025.

VIDEO: SEKSI PLES – Shakira je mamila uzdahe u jednom klubu, a onda stala

📅 16. rujna 2024.

nastupala. Očarani Hemingway je za Josephinu izjavio kako je “najsenzacionalnija žena koju je ikad itko vidio ili će je ikad vidjeti”...

S Hemingwayevom ocjenom zacijelo su se složili i naši vrli Zagrepčani iz 1929. godine, kad je ta razglašena kraljica pariških varijetea osvanula u njihovu gradu i odsjela pet dana u novom luksuznom hotelu “Esplanade”. Zagrepčanke su, naprotiv, zabrinuto vrtjele glavom ili se otvoreno protivile njenu dolasku, a o čemu zagrebačka “Večer” opširno izvješćuje:

“Među nekim strogo moralnim ženama nastala je još prvog dana, čim se u javnosti saznalo za dolazak Pepice, prava panika – Kaj bu ona došla v Zagreb?! Em je to napast. Svi muži buju halt mam ostavili svoje žene... Si buju ponoreli... Em je to kaštiga božja! Joj, bute videli da se bu tu nekaj strašnoga dogodilo”.

Razgnjevljene Zagrepčanke

Dolazak svjetske zvijezde, a uz to još na takvu glasu – da pred publikom nastupa razgolićenih grudi, svakako je bila prvorazredna senzacija za tadašnji Zagreb, grad od stotinu osamdeset tisuća stanovnika, koji je dotad poznao razne kabaretske predstave s erotskim nabojem, čak izabrao i svoju prvu miss (pobjednica Štefica Vidačić iz Jurišićeve ulice, kojoj će pripasti i zvučna titula Miss Europe za 1927. godinu). Ali još ni izdaleka nije bio spreman za razgolićeno žensko tijelo na javnoj sceni, što je u drugim europskim gradovima, poglavito u Parizu, odakle Josephine dolazi, bilo već uobičajeno i općeprihvaćeno.

Ljepotica je boravila pet dana u hotelu Esplanade

Valja podsjetiti da je Zagreb tih godina po svom mentalnom sklopu, kao i izgledom još starinski gradić (na Jelačićevu je trgu još stara Bolnica Milosrdnih sestara, na Dolcu su tek odstranjeni tragovi srednjovjekovne urbane jezgre i pripremljen teren za novu gradsku tržnicu...), dakle, da grad tek dobiva konture modernoga, ponajprije velikim zauzimanjem tadašnjeg gradonačelnika, rođenjem Zagrepčanina (što je, zanimljivo, prava rijetkost u cjelokupnoj povijesti Zagreba!), a po naobrazbi arhitekta i urbanista, Vjekoslava Heinzela.

Uza cijele nove predjele, od Pongračeva, Volovčice, Sigečice, Peščenice, Martinovke i Kruga, do Zvonimirove ulice, Dežmanova prolaza i Medveščaka, koje je upravo Heinzel ucrtao u plan grada, Zagreb dobiva i svijetski moderan i raskošan hotel “Esplanade”, koji će smjesta postati blještavom pozornicom društvenog života.

Djelić tog novog društvenog života Zagrepčana bio je i najavljeni nastup razodjevene Josephine Baker. Gole ženske grudi na javnom, makar i najotmjerenijem mjestu, kakva je “Esplanade”, bile su unaprijed osuđene na javni prijezir i zabranu. Odlučujuću riječ o tome imale su “strogo moralne” zagrebačke damice, koje su se zabrinule ne toliko za javni moral, kojim su mahale pred uvrijeđenom “Pepicom Bekericom” – kako su je odmah posprdno prozvale – koliko za svoje pohotljive muževe.

Poznati fotograf Franjo Mosinger snimio je Josephine Baker u svom ateljeu

Pod pritiskom ljubomornih žena, potpomognutim zagrebačkim novinama, "Pepica Bekerica" definitivno odustaje od nastupa u Zagrebu i smjesta se odlučuje vratiti u Pariz. A kako je do polaska Orient Expressa preostalo još vremena, nastoji barem iskoristiti posjet gradu da ga makar malko razgleda i upozna. Otići će, eto, ciljano na periferiju i uslikati se u nekom originalnom okolišu za vrlo čitani ilustrirani list "Svijet". Pri izlasku iz "Esplanade" dočeka je radoznali svijet s različitim komentarima, a "Večer" neke od njih odmah i bilježi: "Joj, danas baš fest črno zgledi"!

Od Zagreba do Panthéona

Uz negodovanja i ljubomoru Zagrepčanki, novine bilježe i pehove koji crnoputu zvijezdu prate u gradu. Iz "Večeri" doznajemo: "I baš u trenutku kad je njen auto preskočio jednu jarugicu na križanju Frankopanske ulice i Ilice, Pepici se dogodio malheur: pukla joj je jedna spona na šeširu... Ali, tada, baš kad je stupila nogom iz auta, dogodio se i drugi malheur: na koljenu je pukla nit čarape"...

Dio plakata za zagrebački nastup Josephine Baker

Uz tekst "Večer" donosi i ekskluzivnu fotografiju zvijezde sa potpisom: "Slavna diva pariškog noćnog života Josephine Baker (američka pjevačica, plesačica i glumica), u vožnji ulicama grada; Zagreb, travanj 1929. godine".

S druge, pak, strane, magazin "Svijet", kulturni ilustrirani tjednik (1926.-1936.), a koji je i organizirao cijelu tu vrlo uspješnu medijsku "šaradu", tada je ekskluzivno objavio podulji tekst i fotografije o "Crnoj Veneri" u opuštajućoj vožnji po centru grada Zagreba. U potpisu je stajalo: "Josephine Baker s pratnjom vozi se zagrebačkim ulicama".

Josephine Baker, dakle, vozila se centrom Zagreba u automobilu marke Fiat 525 Torpedo 1928.-1929. (neki tvrde Fiat 509 Spider, 25-30 KS). Vozač zaustavlja vozilo u Samostanskoj ulici (današnja Varšavska ulica), točno ispred kina Balkan (danas kino Europa), "okupiran" obožavateljima, kako bi brojni fotoreporter mogli ovjekovječiti taj, za grad, vrlo važan događaj.

Objava – Svijet 1929.

Zbog navedenih “malheura” i velike gužve na ulicama zbog nazočnosti tamnopute umjetnice, od Josephinina duljeg razgledavanja grada i glamouroznog slikanja za novine nije bilo ništa. Pomalo razočarana vraća se u hotel, gdje je, međutim, dočeka i jedna vedra vijest: zabrana nastupa je skinuta i Pepica Bekerica će ipak pred radoznalim Zagrepčanima razotkriti svoje nadaleko poznate grudi. A kad su je napokon vidjeli i čuli, i oni “najmoralniji” su zaboravili na svoj prijekor.

Te 1929. godine senzacionalnu Josephine Baker, kraljicu pariških varijetea i njenu nadaleko poznatu predstavu, vidjelo je, dakako, vrlo malo Zagrepčana, i to samo oni koji su taj, za ono vrijeme, golemi luksuz u “Esplanadi” sebi mogli priuštiti.

Nama, koji iz razumljivog razloga nismo mogli uživati u spomenutoj predstavi, kao utjeha ipak ostaje televizijska Josephine Baker, to jest glumica Lyn Whitfield, koja istovjetnim žarom, u autobiografskoj seriji, utjelovljuje lik samosvjesne, razuzdane, ali i vrlo inteligentne crnopute kabaretske zvijezde.

Baš je feš ta slavna neokrunjena kraljica pariških varijetea iz prošlog stoljeća Pepica Bekerica!

Bila je mnogo više od scenske senzacije – postala je simbol otpora rasizmu, nepravdi i društvenim normama svog vremena. Kao prva crna megazvijezda u Europi, umjetnica, majka, stilistica i borbena humanitarka, ostavila je dubok trag u kulturi 20. stoljeća. Iako je počela s plesom u siromašnim klubovima, njezin put vodio je do vrha svjetske scene, u Zagreb i – konačno – u Panthéon.

*Serijal je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Facebook Notice for EU! You need to login to view and post FB Comments!

Moglo bi Vas zanimati:

RUŠENJE NEBODERA VJESNIKA:
Ministar Branko Bačić o tome tko će
ga, kada i kako rušiti

VIDEO: MATE RIMAC NAJAVLJUJE -
Robotaksiji na ulicama Zagreba - evo
kada

ŠTO ĆE BITI NOVO U VAŠEM KVARTU:
Građani odabrali najbolje kvartovske
projekte

TOMAŠEVIĆ: Ponosni smo da su
tramvaji koji voze zagrebačkim
ulicama proizvedeni u Zagrebu

[← ELEKTRONIČKA NAPLATA CESTARINA: Nestaju naplatne kućice – što će biti s 300
blagajnika?](#)

[FOTO: NOVA SLIKA ZAGREBA – Uređen je Savski pješački most – evo kako izgleda →](#)